

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/90/2015
Identifikačné číslo spisu: 6014200415
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6014200415.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Ľubice Filovej v právnej veci navrhovateľa: A. D., nar. XY, bytom F., právne zastúpeného JUDr. Jánom Krnáčom, advokátom so sídlom Nám. SNP 70/36, Zvolen, proti odporkyni : Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 04. decembra 2014, č.k. 21Sd/69/2014-34, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 04. decembra 2014, č.k. 21Sd/69/2014-34, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom zo 04. decembra 2014, č.k. 21Sd/69/2014-34, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XY z 11. februára 2014, ktorým podľa § 70 a § 112 ods. 2 a 6 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) odňala navrhovateľovi invalidný dôchodok od 18. apríla 2013. Navrhovateľovi súčasne nepriznal právo na náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že z administratívnych spisov odporkyne mal krajský súd preukázané, že navrhovateľ bol od 03.03.2008 uznaný invalidným pre 45% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, uznanú podľa kapitoly XV, oddiel B, položky 2 písm. b) prílohy č. 4 zákona vzhľadom na predĺženie hojenia špirálovitej zlomeniny dolného konca fibuly s neskorším rozvojom Sudeckovej dystrofie s opuchom končatiny, bolestivosťou a obmedzením pohyblivosti a s potrebou rekalcinačnej liečby, operačného odstránenia synovie a následnej rehabilitačnej liečby a chôdze s odľahčením. Pri kontrolných lekárskech prehliadkach v rokoch 2008, 2009 a 2010 bol uznaný naďalej invalidným. Pri kontrolnej lekárskej prehliadke dňa 15. januára 2013 posudkový lekár pobočky Sociálnej poisťovne so sídlom vo Zvolene po vyhodnotení nálezov ortopedického vyšetrenia z obdobia od júna 2012 do januára 2013 vzhľadom na ortopédom popísaný mierny opuch pravého členka s obmedzenou hybnosťou a s odporúčením plnej záťaže vyhodnotil stav ako miernu formu Sudeckovej dystrofie s

mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, určenou na hornej hranici podľa kapitoly XV, oddiel B, položky 2 písm. a) prílohy č. 4 zákona; tento posudok bol podkladom rozhodnutia odporkyne zo 06. marca 2013, ktoré bolo zrušené rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 02.10.2013, č.k. 21Sd/184/2013-31.

V ďalšom konaní posudkový lekár pobočky v lekárskom posudku zo 17. decembra 2013 zohľadnil aj nález z ortopedického vyšetrenia dňa 17. decembra 2013; za rozhodujúce zdravotné postihnutie určil ochorenie podporného a pohybového aparátu - miernu formu Sudeckovej dystrofie so zaradením podľa kapitoly XV, oddiel B, položky 2 písm. a) prílohy č. 4 zákona s 25% mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (ďalej aj „miera poklesu“), navýšenou o 10% pre obmedzenie pohyblivosti ramenného kĺbu na dominantnej končatine. V samotnom posudku poukázal na to, že ortopéd v júni 2012 odporučil plné zaťažovanie členkového kĺbu, pričom rtg vyšetrením z januára 2013 boli potvrdené tvarové nerovnosti v oblasti členka a zúženie štrbiny, ale neboli dokumentované prejavy ťažkej Sudeckovej dystrofie, ktorá sa prejavuje chladnou cyanotickou kožou, svalovým úbytkom, preriednutím kostí a stuhnutím postihnutého kĺbu. Zotrval preto na svojom posudkovom závere (o zániku invalidity).

K totožnému záveru dospel aj posudkový lekár Sociálnej poisťovne, ústredia v lekárskom posudku z 27. mája 2014, ktorý poukázal na to, že dôvodom uznania a pretrvávania invalidity navrhovateľa bolo protrahované hojenie zlomeniny tenkej kosti pravého predkolenia a luksácia pravého členka s klinicky preukázaným Sudeckovým syndrómom, pričom v akútnej fáze bol stav spojený s bolesivosťou, opuchom, trofickými zmenami na koži a rigiditou postihnutého kĺbu s prestavbou kostnej štruktúry, ktorý vyžadoval dlhodobú komplexnú liečbu. RTG vyšetrením v januári 2013 boli naďalej potvrdené tvarové nerovnosti členka a zúženie štrbiny, neboli však dokumentované prejavy ťažkej Sudeckovej dystrofie, ktorá sa prejavuje chladnou cyanotickou kožou, svalovým úbytkom, preriednutím kostí a stuhnutím postihnutého kĺbu. Aj podľa vlastného vyšetrenia posudkového lekára bol členok bez opuchu, bez kožných zmien, bez diferencie teploty, s terminálnym obmedzením hybnosti. Na tom základe konštatoval zlepšenie zdravotného stavu. Iné zaradenie uvedeného ochorenia v rámci prílohy č. 4 nebolo možné z dôvodu, že nebola preukázaná zlomenina členka ani závažnejší posun úlomkov, preto nešlo o nepriaznivú lokalizáciu prejavov ochorenia. Taktiež ortopedickými nálezmi nebolo preukázané postihnutie funkcie kolena, pretože jeho vystretie aj ohnutie bolo možné v plnom rozsahu, len s prítomnými drásotmi. Mieru poklesu navýšil o 10% pre bolesti v pravom ramennom kĺbe, podmienené rozvíjajúcou sa kapsulitídou s terminálnym obmedzením hybnosti; toto postihnutie by bolo možné zohľadniť maximálne 25%. Napriek uvádzaným subjektívnym ťažkostiam navrhovateľ aj po uznaní invalidity vykonával prácu vodiča, neskôr robotníka a práce podobného charakteru môže vykonávať naďalej.

Podľa názoru krajského súdu sú posudky posudkových lekárov podrobne a presvedčivo odôvodnené a vyplýva z nich jednoznačne zlepšenie zdravotného stavu navrhovateľa v porovnaní so stavom v čase uznania jeho invalidity, ktorá pretrvávala najmä z dôvodu prebiehajúcej komplexnej liečby s nutnosťou nezaťažovania postihnutej dolnej končatiny - aktuálnymi ortopedickými vyšetreniami bolo preukázané zmiernenie prejavov Sudeckovej dystrofie v zmysle len mierneho opuchu, obmedzenia pohybu v členkovom kĺbe len v terminálnych polohách a odporúčaním ortopéda plne zaťažovať dolnú končatinu. V odborných posudkoch boli podľa neho ozrejmene aj prejavy Sudeckovej dystrofie v rôznych štádiách ochorenia. Napriek tomu, že medzičasom došlo k postihnutiu pravej hornej končatiny, jeho závažnosť neovplyvnila mieru poklesu vykonávať zárobkovú činnosť v takom rozsahu, aby miera poklesu presiahla 40%. Pokiaľ ide o ortopedický nález zo 07. augusta 2014, ktorý dokumentoval burzitídu pleca bez preukázaného zhoršenia v posudkoch už zohľadneného ochorenia, resp. ošetrovanie podvrtnutia palca ľavej nohy bez traumatických zmien, tento nález nepovažoval za významný. Označenie a zaradenie rozhodujúceho zdravotného postihnutia vrátane percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bolo podľa názoru krajského súdu posudkovým lekárom ústredia podrobne zdôvodnené na základe všetkých odborných nálezov, ktoré navrhovateľ predložil. Na tom základe mal preukázané, že odporkyňa zistila skutkový stav dostatočne, nemal pochybnosti o správnom a vyčerpávajúcom zistení a zhodnotení zdravotných ťažkostí navrhovateľa a preto nepovažoval za potrebné nariadenie znaleckého dokazovania. V tejto súvislosti krajský súd poukázal na to, že nie je

úlohou posudkových lekárov vyhľadávať ochorenia poistencov, pričom predloženie všetkých odborných nálezov, ktoré majú k dispozícii a ktorými chcú dokumentovať závažnosť svojho zdravotného stavu, je povinnosťou poistencov.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietol nedostatočne zistený skutočný stav vecí správnym orgánom a nesprávne hodnotenie postihnutia v oblasti pravého členka. Posudkoví lekári nekomunikovali s jeho ošetrojúcim lekárom ortopédom, ktorý zdravotný stav navrhovateľa nehodnotil ako zlepšujúci sa, ale naopak, klasifikoval ho naďalej nepriaznivý, s tendenciou zhoršovania sa. Posudkoví lekári stav navrhovateľa preverovali iba administratívnou formou, bez riadneho klinického a diagnostického vyšetrenia RTG alebo MRI. V zmysle kapitoly XV, oddielu B položka 2 prílohy č. 4 sa miera poklesu v rozsahu 35% až 45% priznáva nielen pri ťažkej forme Sudeckovej dystrofie, ale aj pri nepriaznivej lokalizácii. Odporkyňa sa v rámci posudkovej a rozhodovacej činnosti vôbec nezaoberala postihnutím pravého kolena. Odôvodňujúca časť rozhodnutia odporkyne je strohá, povrchná a nezodpovedá kritériám v zmysle § 209 ods. 4 zákona.

Navrhovateľ namietol aj obsah nálezu z ortopedického vyšetrenia dňa 03. apríla 2014, (pretrváva bolestivosť a obmedzenie hybnosti pravého členka, dorzálna flexia výrazne term. bolestivá, obmedzená plantárna flexia 40st.), ako aj lekársku správu MUDr. D., primára ortopedického oddelenia Nemocnice Poprad, a.s. zo 07. augusta 2014 (okrem iného pretrváva bolestivosť ľavého členkového kĺbu, viazne hybnosť, výrazná pohmatová citlivosť).

Z procesného hľadiska namietol nedodržanie postupu súdu podľa § 118 ods. 2 a nasl. O.s.p., v čom videl procesnú nesprávnosť, ktorá so zreteľom na individuálne okolnosti prejednávanej veci podľa jeho názoru viedla k zmareniu účelu sledovaného týmto zákonným ustanovením.

Ďalej namietol, že odôvodnenie rozsudku krajského súdu nespĺňa všeobecné ani osobitné požiadavky kladené na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, pretože je nejasné, pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľné, čím bola navrhovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Z uvedených dôvodov navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa poukázala na to, že v odvolacom konaní neboli uvedené žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybnili alebo vyvrátili závery posudkových lekárov, podložených odbornými vyšetreniami ako aj zdravotnou dokumentáciou. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len SSP).

Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s citovaným ustanovením najvyšší súd v konaní postupoval podľa ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Pokiaľ navrhovateľ namietal nedodržanie postupu súdu podľa § 118, najmä jeho ods. 2 a nasl. O.s.p., túto všeobecnú výhradu bližšie nešpecifikoval a odvolací súd ju nepovažoval za dôvodnú. Odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 246c ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého v správnom súdnictve sa ustanovenia tretej časti O.s.p. použijú primerane. Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy

nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.), nie je však povinný vykonávať dokazovanie. Súd v správnom súdnictve podľa piatej časti O.s.p. nie je súdom skutkovým, iba preskúmava zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov, napríklad z hľadiska, či zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzalo správne rozhodnutie, nie je v rozpore s obsahom spisov, či je zistenie skutkového stavu dostačujúce na posúdenie veci a či rozhodnutie je zrozumiteľné, dostatočne odôvodnené (§ 250j ods. 2 písm. b/, c/, d/ O.s.p.). V tomto kontexte je treba vykladať aj možnosť aplikácie ustanovenia § 118 ods. 2 O.s.p.

Zo zápisnice o pojednávaní krajského súdu vyplýva, že súd oboznámil preskúmané rozhodnutie odporkyne, opravný prostriedok navrhovateľa, lekársku správu posudkového lekára ústredia Sociálnej poisťovne, vysunuté pracovisko Banská Bystrica ako aj vyjadrenie odporkyne a vypočul účastníkov konania. Z prejavu navrhovateľa pritom vyplýva, že sa nedomáhal nariadenia znaleckého dokazovania v súdnom konaní, ale žiadal zrušiť rozhodnutie odporkyne s tým, že jej súd nariadi znalecké dokazovanie podľa § 196 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z.

Konanie o preskúmanie rozhodnutia odporkyne je konaním o preskúmanie neprávoplatného rozhodnutia správneho orgánu na základe opravného prostriedku, upraveným v tretej hlave piatej časti O.s.p. Keďže ide o neprávoplatné rozhodnutie, odporkyňa aj v priebehu preskúmacieho konania môže vykonávať dokazovanie na účely správneho konania a má možnosť neprávoplatné rozhodnutie, v prípade preukázania iného zdravotného stavu v čase vydania rozhodnutia, prípadne zmeniť (§ 112 ods. 1 písm. c/ zákona). Toto jej oprávnenie vyplýva aj z ustanovenia § 153 ods. 3 písm. a/, ods. 5 a 8 zákona č. 461/2003 Z.z., keď v rámci posudzovania zdravotného stavu a miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť okrem posudku posudkového lekár pobočky Sociálnej poisťovne, ktorý je podkladom rozhodnutia o odňatí (priznaní) dávky, tento zákon predpokladá aj posúdenie posudkovým lekárom ústredia, v rámci ktorého môže posudkový lekár reagovať na dôkazy o zdravotnom stave, ktoré namieta a predkladá navrhovateľ.

Odvolací súd v tejto súvislosti opätovne zdôrazňuje, že pre posúdenie zákonnosti rozhodnutia odporkyne je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania rozhodnutia. Na posúdenie existujúceho zdravotného stavu k tomuto dňu preto nemajú vplyv neskôr vykonané lekárske vyšetrenia. Vzhľadom na uvedené odvolací súd nepovažoval neskoršie lekárske nálezy (napr. zo 07. augusta 2014) za právne významné pre posúdenie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o odňatí invalidného dôchodku od 18. apríla 2014.

Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú ani námietku navrhovateľa voči nedostatočnému odôvodneniu rozhodnutia odporkyne čo do rozporu s § 209 zákona č. 461/2003 Z.z. Z výroku preskúmaného rozhodnutia je totiž zrejme, že odporkyňa rozhodla o odňatí invalidného dôchodku od 18. apríla 2013 a uviedla v ňom aj ustanovenia zákona, podľa ktorého rozhodla. Pokiaľ ide o obsah odôvodnenia, je z neho zrejme, že k odňatiu invalidného dôchodku došlo na základe posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočky Zvolen zo dňa 17. decembra 2013, podľa ktorého navrhovateľ nie je od 15. januára 2013 invalidný.

Posudok posudkového lekára o posúdení dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je v zmysle § 153 v spojení s § 71 zákona podkladom rozhodnutia o nároku na dávku a v odôvodnení rozhodnutia o priznaní alebo odňatí invalidného dôchodku postačuje len označenie takého posudku a jeho záveru; nie je pritom potrebné, a ani vhodné, uvádzať v odôvodnení rozhodnutia údaje o zdravotnom stave poistenca, vzhľadom na ochranu osobných údajov poistenca v iných konaniach, v ktorých by také rozhodnutie bol povinný predložiť. Lekárske posudky z hľadiska ich objektívnosti, úplnosti a presvedčivosti preskúmava súd v rámci preskúmania zákonnosti rozhodnutia o dávke dôchodkového poistenia.

Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú ani námietku navrhovateľa, že rozsudok krajského súdu je nedostatočne odôvodnený a nejasný. Krajský súd v odôvodnení rozsudku podrobne uviedol obsah opravného prostriedku a vyjadrení účastníkov, lekárske posudky vypracované v priebehu správneho konania a odôvodnil, prečo tieto posudky považoval za úplné a presvedčivé čo do záveru o

zániku invalidity a vysporiadal sa aj s namietaným nálezom zo 07. augusta 2014. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku krajského súdu a konštatuje správnosť jeho dôvodov. Na zdôraznenie správnosti rozsudku krajského súdu dopĺňa (§ 219 ods. 2 O.s.p.):

Navrhovateľ bol v roku 2008 uznaný invalidným vzhľadom na 45% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť z dôvodu operačného riešenia zlomeniny dolného konca fibuly s rozvojom Sudeckovho syndrómu a najmä z dôvodu potreby rekalcinačnej liečby pre odvápnenie kosti, s potrebou odľahčovania dolnej končatiny. Vzhľadom na opakované určenie kontrolnej lekárskej prehliadky je zrejmé, že posudkoví lekári predpokladali zmenu vo vývoji zdravotného stavu a zmenu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 10 zákona). Takou zmenou nie je iba zhoršenie, ale aj zlepšenie zdravotného stavu absolvovaním potrebnej liečby. Z posudkov, vypracovaných práve na základe nálezov z ortopedického vyšetrenia, vyplýva v roku 2013 hodnotenie Sudeckovej dystrofie len ako mierneho stupňa pri absencii chladnej cyanotickej kože, svalového úbytku a preriednutia kostí (ktoré bolo prítomné v čase uznania invalidity) a bez stuhnutia kĺbu, pričom u navrhovateľa je popisované iba obmedzenie hybnosti. Odvolací súd dospel k záveru, že posudkoví lekári prihliadli na všetky navrhovateľom udávané ťažkosti, jeho zdravotný stav vyhodnotili na základe predloženej zdravotnej dokumentácie a ich závery nie sú v rozpore s nálezmi odborného lekára ortopéda čo do hodnotenia závažnosti rozhodujúceho zdravotného postihnutia, resp. neskôr pridruženého iného zdravotného postihnutia (obmedzenie pohyblivosti pravého ramenného kĺbu) vo vzťahu k miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je založené na dostatočne zistenom skutočnom stave a je súladné so zákonom. Rozsudok krajského súdu preto podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 219 O.s.p. potvrdil ako vecne správne.

O trovách konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1, § 250l ods. 2, § 250k ods. 1 O.s.p. vzhľadom na neúspech navrhovateľa v odvolacom konaní.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.